

Universitätsbibliothek Paderborn

**Dn. Conradi Clingii Theologi Et Ecclesiastae Celeberrimi
(dum vixit) apud Erphordiam Turingiæ, Catechismvs
Catholicus, summam Christianæ institutionis IIII. libris
succinctim complectens**

Klinge, Konrad

Coloniae, 1570

VD16 K 1309

3. Quomodo puniantur transgressores huius praecepti.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29452

quippam, ita vbi ex ore hominis procedūt huiusmodi maledictiones, signum est quod ibi anima demorata & impia lateat. Tertiò in vanum nomen Dei assumentur, quando quis inutiles fabulas, risiones, stultiloquia aut questio[n]es inan[es] de Deo ac rebus D E I fabulatur, vt rideant homines: sic enim nomen Dei inhonoratur. Matth. 12. De omni verbo ocioso homo reddet rationē in die iudicij. Ephes. 5. Stultiloquium nec nominetur in vobis. Etiam in vanum assumuntur, quando nomen & verbum Dei sine attentione auditur in prædicatione, aut legitur oscitante in Ecclesia aut cantatur, nam inquit David Psalmo 118. Eloqua tua super melori meo. Quartò, dum per nomen Dei & sancta verba Euangelij committimus incantationes, quæ est mera delusio diaboli, & signum infidelitatis nostræ: permittit quidem Deus hæc fieri ad probationem nostram: vult enim per hoc probare, an ipsum verè diligamus & timeamus, an in ipsum solum locemus nostram fiduciam, Deuteron. 13. Quoties igitur gloriaris, quia res tibi sic contingat, cogita tuam perfidiam: & quod sic Deus hoc permittit diabolo, eò quod tu derelicto Deo, ad ipsum confugis, quod aliquando aliquid contingit verum, ita tandem permittet, quod ipse dæmon, quem inuocasti, tibi præmium reddet. Fugienda est igitur omnis incantatio, maximè, vbi nomen Dei dehonestatur. Quintò, nomen D E I in vanum assumuntur, quando peririum committitur, de quo in alio capite dicetur. Cauendum est igitur maximè, ne nomen Dei à nobis in vanum assumatur.

Deus huiusmodi præcepto adiecit pœnā quæ spectat ad transgressores, nam dicit: Non enim habebit insolentem, id est, innocentem Deus cum qui nomen suum in vanum acceperit: hæc comminatio valde terribilis est, est enim nomen Dei sanctum, ideo vult, vt etiam à nobis sanctificetur, id quod Christus ipse nos

III.

IV.

V.

3.

nos docuit in oratione Dominica, Mat. 6. ut primapartitio esset nostra, quo nomen Dei patris sanctificetur in mundo & vera doctrina, ut Deum sanctificemus, verbo eius credamus sine hesitatione, ac semper ore glorificemus, non maledicamus. Unde credamus esse nichil in mundo tot aduersa, tot genera infirmitatum, nisi quantum multa ac diuersa sunt genera maledictionum, blasphemiarum passionis, seu martyrij, sanguinis ac mortis Dei, elementorum, Valentini, Quirini, &c. Unde videntur rerum caritas, fames, bella intestina, animalia terrenae nocua, spoliationes, incendia, pestes, &c. nisi quod Deus hec super nos permittit, propter huiusmodi peccatum, quod nomine Dei sine reverentia utramque in Ecclesia fit in cultu diuino sine deuotione & attentione, extra ecclesiam vero ut plurimum, ut in negotiationibus, mercatorum periurijs &c. Et hec poena temporaria tolerari possit per poenitentiam, de impenitentibus vero inquit Apostolus Galat. 5. Maledictum nomen Dei non possidebunt &cæt.

CAP. V.

ARGUMENTA.

1. Quod licitum sit verè iurare.
2. Quam grande peccatum sit, false iurare, & ad peccatum nomen Dei inuocare.
3. Quod Magistratus punire tenetur perimum, quæ hic Deus grauiter punit.

I. Vramentum est inuocatio nominis Domini, ut testis veritatis cum imprecatione pronæ, si fallat, ut si quis dicat, Inuoco Deum peto, ut si fallo verum, me puniat Deus. Sic enim forma olim concipiebatur fœderibus. Pro veritate autem habenda vel tuendâ licitum est iurare, sic iurat Apostolus 2. Cor. 1. Egreditemur Deum inuoco aduersus animam meam,

Philip
Omn
6. Pe
pro v
dicit
nō &c
iuoc
ta cui
quitu
ramer
Euang
iuram
strum
&c. id
sé aut
stratu
cation
Dei, iu
træ, sin
qua no

Grat
minis
ter in e
inuoc
& in ve
dō erg
dab̄ d
ex con
mē pec
nostru
debear
inuoca
stor es
tales n
phetæ